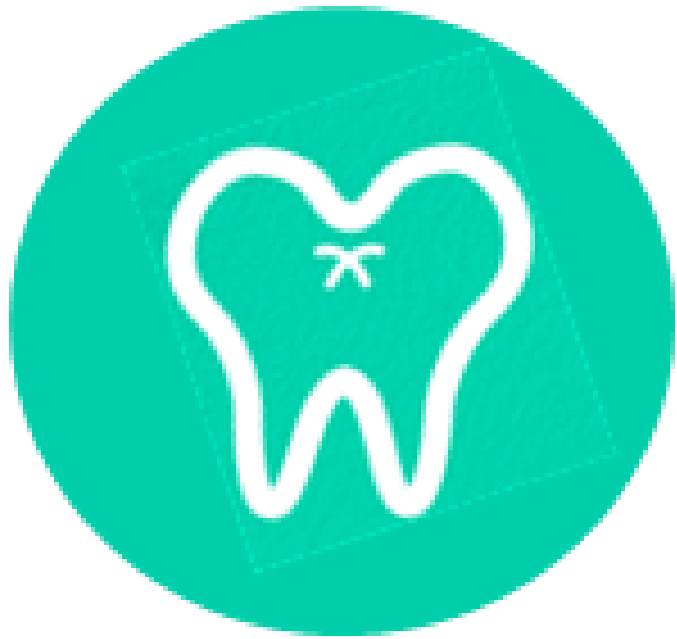

แนวทางการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

ในช่องปากที่มุ่งเน้นการเข้าถึงบริการบางกลุ่มวัยเป็นการจำเพาะ (Fee Schedule)

ในสถานการณ์โรค COVID-19

ทพญ.ปิยะดา ประเสริฐสม
ผอ.สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย

ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็น

(อัตราการเข้าถึง และสถานะสุขภาพช่องปากในกลุ่มเด็ก)

การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพช่องปากค่อนข้างต่ำ โดยเป็นช่วงวัยที่ควรต้องได้รับการดูแลอย่างเข้มข้น เนื่องจากเป็นช่วงเปลี่ยนชุดฟันสู่ฟันแท้ หากสามารถดูแลเด็กกลุ่มนี้ได้ดี จะสามารถสร้างอุปนิสัยการดูแลตนเองได้ในระยะยาว

(การสำรวจอนามัยและสวัสดิการ, สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

ปัญหาสุขภาพช่องปากที่มีแนวโน้มดีขึ้นในอดีต เริ่มคงที่

เด็กไทยมากกว่าครึ่งมีฟันผุ

(การสำรวจสถานะสุขภาพช่องปาก, สำนักทันตสาธารณสุข)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลสุขภาพช่องปากในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ โดยหญิงตั้งครรภ์ คนไทย ทุกสิทธิ ที่มารับบริการฝากครรภ์ในช่วง ๖ เดือน ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก และได้รับการขัดและทำความสะอาดฟัน
๒. เพื่อควบคุมและป้องกันปัญหาสภาวะสุขภาพช่องปากและฟันผุ ในเด็กวัยเรียน อายุ ๔-๑๒ ปี
๓. เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์และเด็กวัยเรียน อายุ ๔-๑๒ ปี ทุกสิทธิเข้าถึงบริการ สร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก

กลุ่มเป้าหมาย : หญิงตั้งครรภ์ และเด็กวัยเรียน อายุ ๔-๑๒ ปี คนไทย ทุกสิทธิ

รายการค่าบริการทันตกรรมส่งเสริมป้องกันปี 2563

รายการ	เป้าหมาย (คน)	อัตราจ่าย (บาท)	งบประมาณ (บาท)
๑. บริการตรวจและป้องกันสุขภาพช่องปาก ใน หญิงตั้งครรภ์			110,880,000
บริการการตรวจสุขภาพช่องปาก, และบริการขัดและทำความสะอาดฟัน*	221,760	500 บาท/ครั้ง /ครรภ์	110,880,000
๒. บริการตรวจและป้องกันสุขภาพช่องปาก ใน เด็กวัยเรียน			462,101,500
๒.๑ ค่าบริการเคลือบฟลูออไรด์ ในเด็กอายุ 4 - 12 ปี	2,005,740	100บาท/ครั้ง /ปีงบประมาณ	200,574,000
๒.๒ ค่าบริการเคลือบหลุมร่องฟันกรามถาวร (ซี่ 6, 7) ในเด็กอายุ 6 - 12 ปี (กรณีซี่ 4, 5 ค่าบริการอยู่ในงบเหมาจ่าย PPB)	1,046,110	250 บาท/ซี่ /ปีงบประมาณ (ไม่เกิน 4 ซี่)	261,527,500
รวม 3 รายการ			572,981,500

* ขัดและทำความสะอาดฟัน ให้หมายรวมถึงขูดหินน้ำลายด้วย

ผลการบริการ **ทันตกรรมในหญิงตั้งครรภ์** แยกรายเขต
ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 2562 – มีนาคม 2563)

เขต	Pop_ANC	เป้าหมาย (คน)	บริการ (คน)	%	ค่าบริการ (MB.)
เขต 1 เชียงใหม่	41,825	16,730	2,921	17.46	1.46
เขต 2 พิษณุโลก	27,383	10,950	2,062	18.83	1.03
เขต 3 นครสวรรค์	20,999	8,400	2,126	25.31	1.06
เขต 4 สระบุรี	41,041	16,420	2,412	14.69	1.21
เขต 5 ราชบุรี	42,590	17,040	4,437	26.04	2.22
เขต 6 ระยอง	56,586	22,630	3,802	16.80	1.90
เขต 7 ขอนแก่น	37,889	15,160	4,134	27.27	2.07
เขต 8 อุดรธานี	46,080	18,430	5,445	29.54	2.72
เขต 9 นครราชสีมา	54,851	21,940	5,458	24.88	2.73
เขต 10 อุบลราชธานี	38,127	15,250	5,281	34.63	2.64
เขต 11 สุราษฎร์ธานี	44,305	17,720	3,531	19.93	1.77
เขต 12 สงขลา	59,121	23,650	7,925	33.51	3.96
เขต 13 กรุงเทพมหานคร	43,602	17,440	2,876	16.49	1.44
รวมทั้งหมด	554,399	221,760	52,410	23.63	26.21

* บริการทันตกรรมในหญิงตั้งครรภ์ 1 คน 1 ครั้ง

ผลการ บริการทันตกรรม **เคลือบฟลูออไรด์** ในกลุ่มเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)

แยกรายเขต ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 2562 – มีนาคม 2563)

เขต	Pop_อายุ 4-12ปี	เป้าหมาย (คน)	บริการ (คน)	%	ค่าบริการ (MB.)
เขต 1 เชียงใหม่	503,652	151,100	92,528	61.24	9.25
เขต 2 พิษณุโลก	348,659	104,600	86,493	82.69	8.65
เขต 3 นครสวรรค์	293,496	88,050	96,198	109.25	9.62
เขต 4 สระบุรี	527,251	158,180	121,551	76.84	12.16
เขต 5 ราชบุรี	541,148	162,340	142,364	87.69	14.24
เขต 6 ระยอง	658,167	197,450	180,880	91.61	18.09
เขต 7 ขอนแก่น	487,682	146,300	209,508	143.20	20.95
เขต 8 อุตรดิตถ์	594,498	178,350	233,152	130.73	23.32
เขต 9 นครราชสีมา	710,699	213,210	251,939	118.16	25.19
เขต 10 อุบลราชธานี	488,885	146,670	241,885	164.92	24.19
เขต 11 สุราษฎร์ธานี	541,118	162,340	135,229	83.30	13.52
เขต 12 สงขลา	681,427	204,430	199,056	97.37	19.91
เขต 13 กรุงเทพมหานคร	539,962	161,990	25,896	15.99	2.60
รวมทั้งหมด	6,916,644	2,075,010	2,016,679	97.19	201.68

* บริการ**เคลือบฟลูออไรด์**ใน เด็กวัยเรียน (4-12 ปี) 1 คน 1 ครั้ง

ผลการ บริการทันตกรรม **เคลือบหลุมร่องฟัน** ในกลุ่มเด็ก วัยเรียน (6-12 ปี)

แยกรายเขต ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 2562 – มีนาคม 2563)

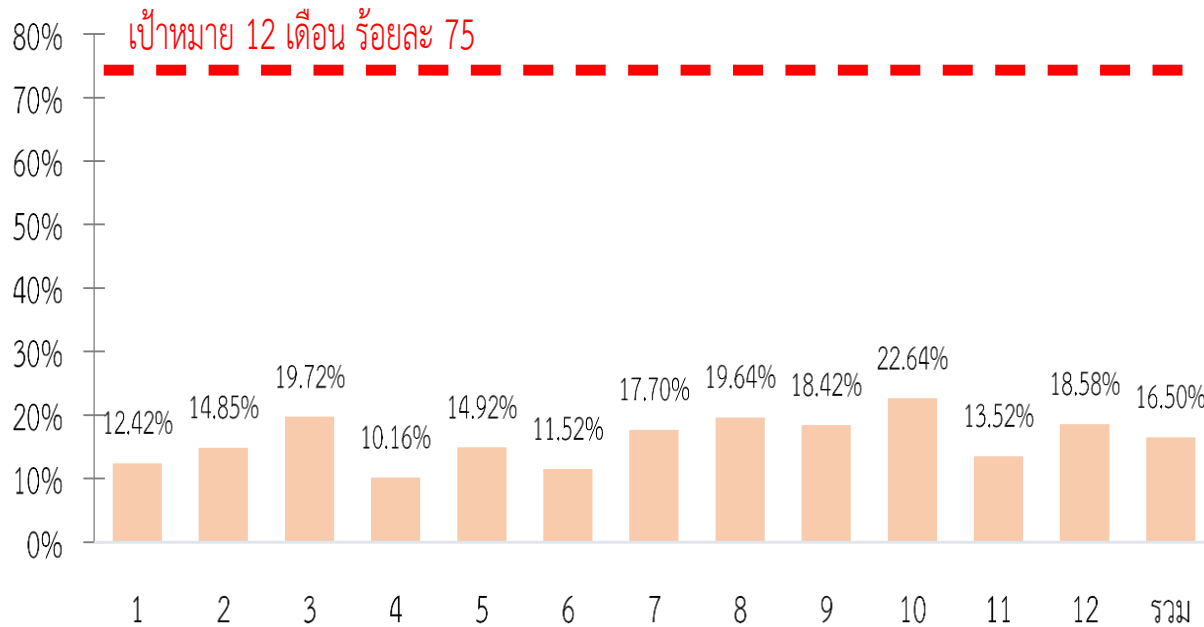

เขต	Pop_อายุ 6-12ปี	เป้าหมาย(คน)	บริการ(คน)	%	ซี่	เฉลี่ย(ซี่)	ค่าบริการ (MB.)
เขต 1 เชียงใหม่	394,869	78,970	31,942	40.45	95,441	2.99	23.86
เขต 2 พิษณุโลก	276,093	55,220	38,330	69.41	116,997	3.05	29.25
เขต 3 นครสวรรค์	234,203	46,840	42,855	91.49	138,757	3.24	34.69
เขต 4 สระบุรี	419,306	83,860	35,298	42.09	106,371	3.01	26.59
เขต 5 ราชบุรี	429,299	85,860	54,717	63.73	157,464	2.88	39.37
เขต 6 ระยอง	518,619	103,720	58,363	56.27	177,195	3.04	44.30
เขต 7 ขอนแก่น	385,708	77,140	109,705	142.22	357,677	3.26	89.42
เขต 8 อุดรธานี	471,040	94,210	96,618	102.56	295,754	3.06	73.94
เขต 9 นครราชสีมา	563,351	112,670	104,261	92.54	313,946	3.01	78.49
เขต 10 อุบลราชธานี	387,874	77,570	127,385	164.22	418,110	3.28	104.53
เขต 11 สุราษฎร์ธานี	425,329	85,070	53,461	62.84	161,985	3.03	40.50
เขต 12 สงขลา	532,819	106,560	71,873	67.45	197,531	2.75	49.38
เขต 13 กรุงเทพมหานคร	427,480	85,500	25,306	29.60	25,793	1.02	6.45
รวมทั้งหมด	5,465,990	1,093,190	850,114	77.76	2,563,021	3.01	640.76

* บริการ**เคลือบหลุมร่องฟัน** ใน เด็กวัยเรียน (6-12 ปี) 1 คน **ไม่เกิน ๔ ซี่**

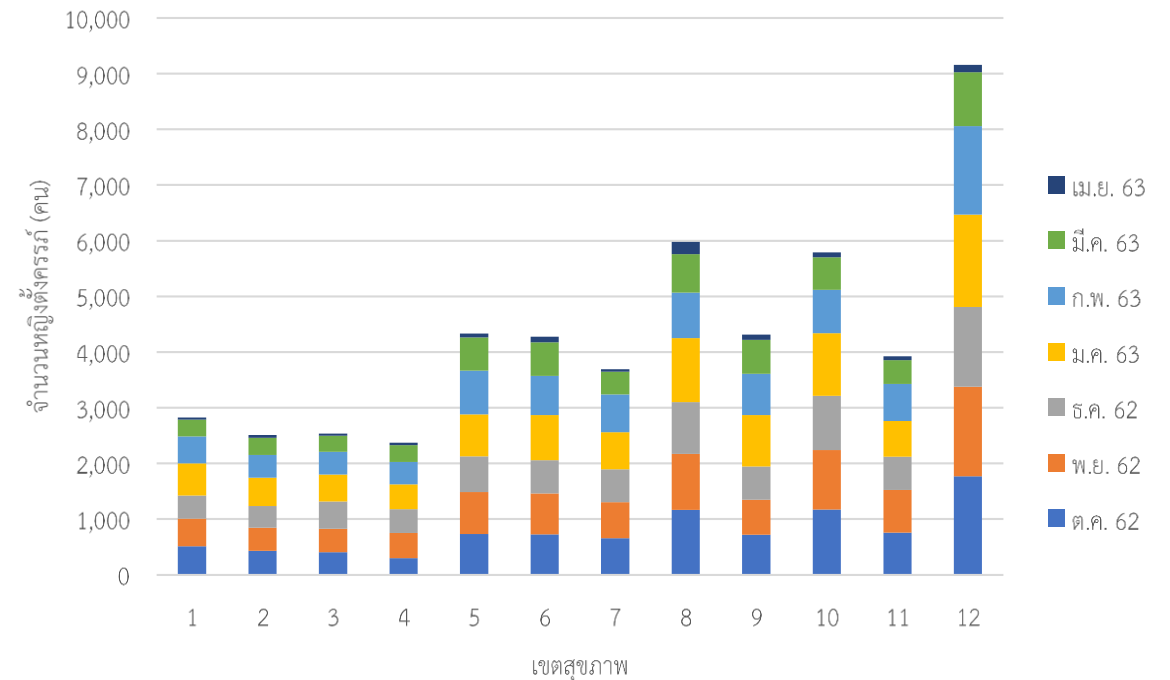
ผลการดำเนินงานรายเดือน ในช่วงตุลาคม 2562 ถึง 30 เมษายน 2563: หญิงตั้งครรภ์

แผนภูมิ 1 ร้อยละผลการดำเนินงานบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ (ตุลาคม 2562 - เมษายน 2563)

แหล่งที่มาของข้อมูล: ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2563

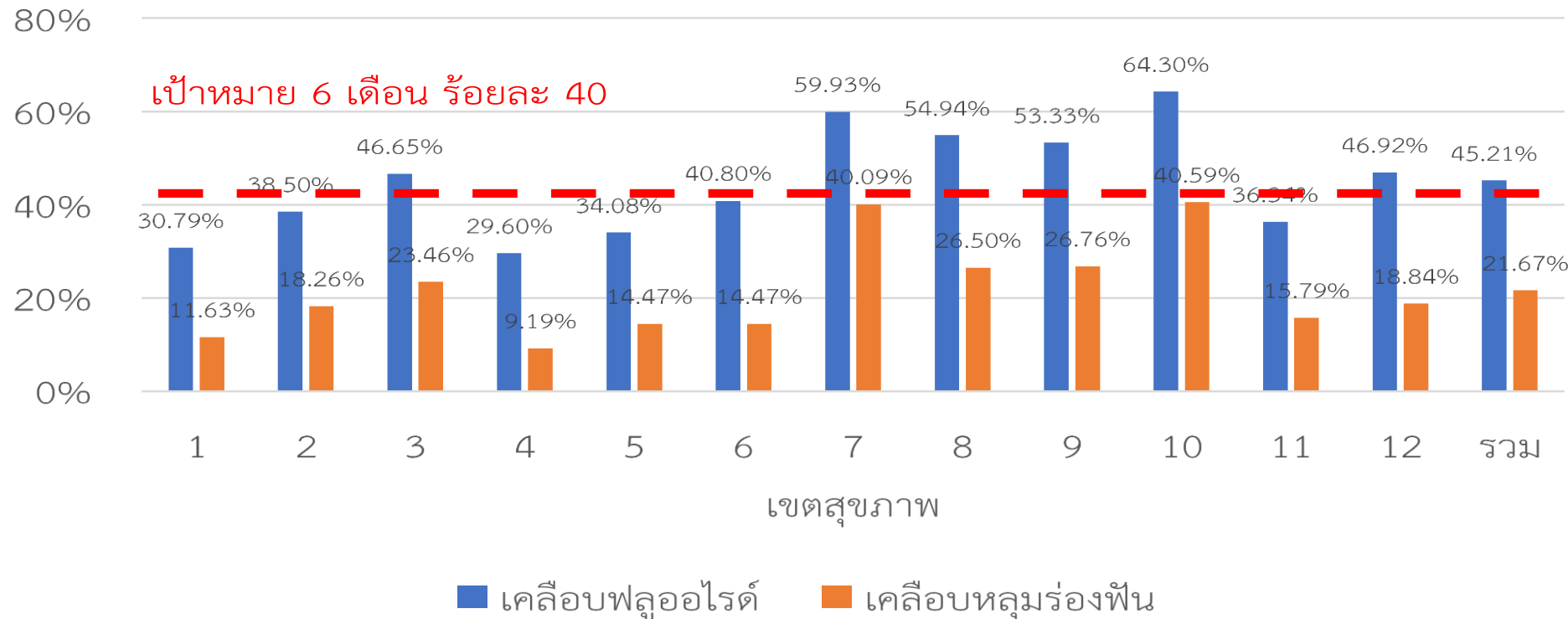
แผนภูมิ 2 ผลการดำเนินงานบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ รายเดือน (ตุลาคม 2562 - เมษายน 2563)

แหล่งที่มาของข้อมูล: ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2563

ผลการดำเนินงานรายเดือน ในช่วงตุลาคม 2562 ถึง 30 เมษายน 2563: เด็ก 4-12 ปี

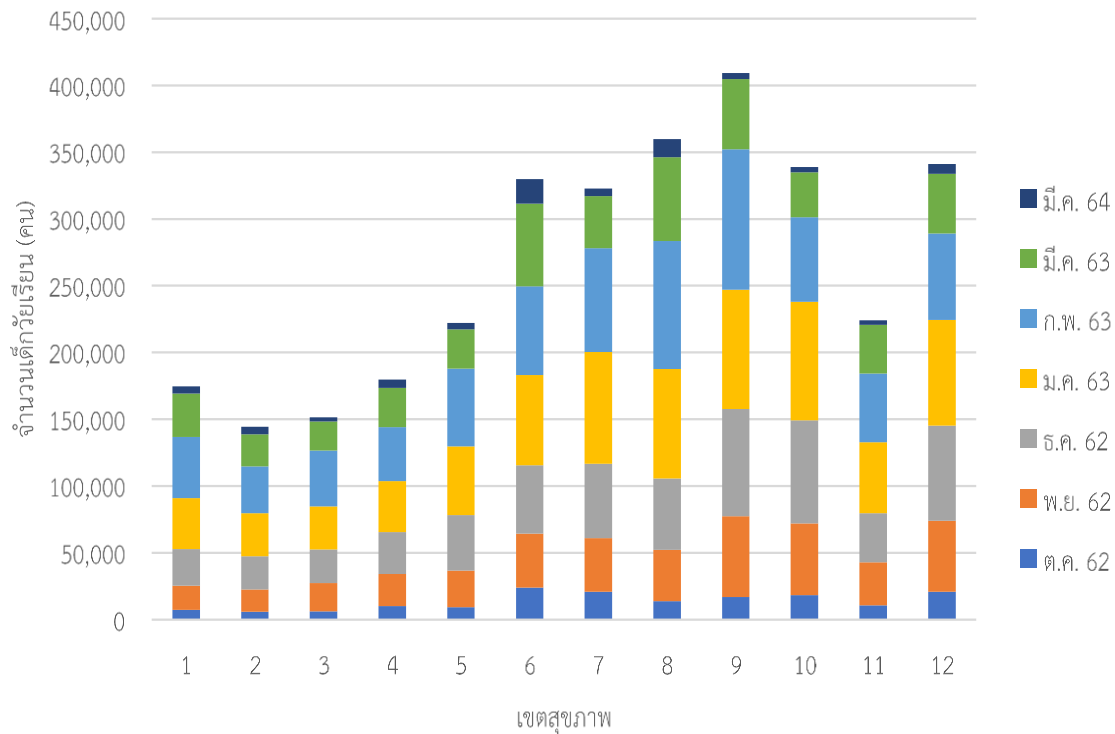
แผนภูมิ 3 ร้อยละผลการดำเนินงานบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในกลุ่มเด็กวัยเรียน (ตุลาคม 2562 - เมษายน 2563)

แหล่งที่มาของข้อมูล: ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2563

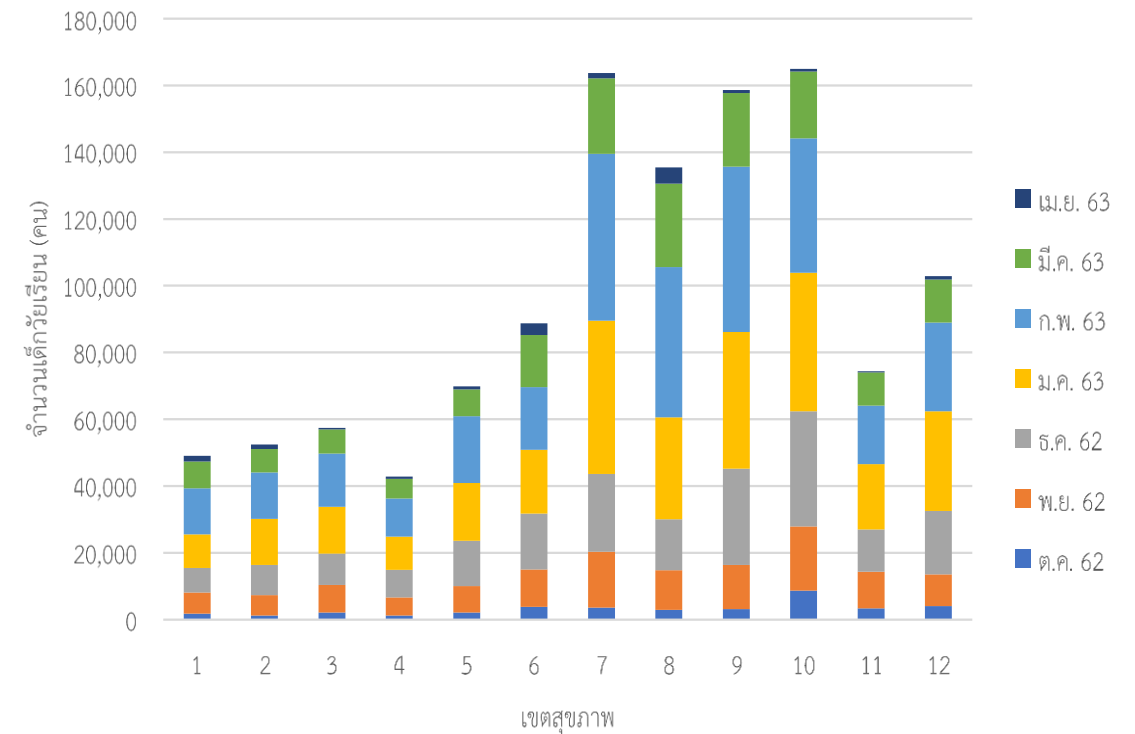
ผลการดำเนินงานรายเดือน ในช่วงตุลาคม 2562 ถึง 30 เมษายน 2563: เด็ก 4-12 ปี

แผนภูมิ 4 ผลการดำเนินงานบริการเคลือบฟลูออไรด์ในกลุ่มเด็กวัยเรียน (คน) รายเดือน (ตุลาคม 2562 - เมษายน 2563)

แหล่งที่มาของข้อมูล: ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2563

แผนภูมิ 5 ผลการดำเนินงานบริการเคลือบหลุมร่องฟันในกลุ่มเด็กวัยเรียน (คน) รายเดือน (ตุลาคม 2562 - เมษายน 2563)

แหล่งที่มาของข้อมูล: ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2563

ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบรายเดือนระหว่างปีงบประมาณ 62 และปี 63 (ต.ค. 62 - เม.ย.63)

แนวทางการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก: เน้น

ความปลอดภัย	ความเสี่ยง/ความจำเป็น	ลดความเหลื่อมล้ำ
โครงสร้าง	จัดกลุ่มผู้รับบริการ ตามความเสี่ยง/ความจำเป็น	จัดให้มีการบริการที่เท่าเทียม มีระบบการกำกับติดตาม ที่มีคุณภาพ
ระบบการทำงาน	จัดบริการให้เหมาะสมกับ ตามความเสี่ยง/ความจำเป็น	
บุคลากร/ผู้รับบริการ	มีระบบ screening ความเสี่ยง/ความจำเป็น ผ่าน digital platform	

แนวทางการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก

ความปลอดภัย

1. จัดโครงสร้างคลินิกบริการ
2. ระบบการทำงาน
3. บุคลากร/ผู้รับบริการ

ตามแนวทาง
กรมการแพทย์
ราชวิทยาลัยทันตแพทย์
ทันตแพทยสภา
ทันตแพทยสมาคม

การจัดบริการ

แบบประเมิน
ความเสี่ยง
COVID-19

แบบประเมิน
ความเสี่ยงโรค
ในช่องปาก

แบบฟอร์มการ
ยินยอมรับ
บริการ

Self assessment (หญิงตั้งครรภ์/ผู้ปกครอง)
ผ่าน Digital platform/แบบฟอร์ม

ระบุ screening:

- หญิงตั้งครรภ์
- เด็ก 4-12 ปี ตรวจ screen ณ สถานศึกษา และนัดรับบริการ ณ สถานบริการ

จัดบริการตามความเสี่ยง/ความจำเป็น
ในสถานบริการ

ศูนย์อนามัย

กระตุ้นให้มีการจัดบริการ
ที่เท่าเทียม
มีระบบการประเมิน
การกำกับติดตาม
ที่มีคุณภาพ

สสจ. กำกับติดตาม การ
จัดระบบความปลอดภัย การ
จัดบริการ ที่มีคุณภาพ

หน่วยบริการจัดบริการโดย
คำนึงถึง ความปลอดภัย และ
การจัดบริการตามความเสี่ยง
และความจำเป็น
เน้นการกระตุ้นประชาชนมี
self-surveillance

บริการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก หญิงตั้งครรภ์

สถานการณ์โควิด-19

ANC

คลินิกทันตกรรม

คัดกรอง covid-19

ประเมินช่องปาก

All

บริการทันตกรรมฉุกเฉิน/เร่งด่วน

เสี่ยง

ตรวจประเมินวางแผน

OHI

ฝึกแปรงฟัน ลงมือปฏิบัติ

นัดหมาย

>14 วัน

ไม่เสี่ยง

ตรวจประเมินวางแผน

OHI

ฝึกแปรงฟัน ลงมือปฏิบัติ

จัดฟัน

motor HP+
H suction

ป้องกัน ควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ

Social distancing

นัดหมาย

บริการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก หญิงตั้งครรภ์

ลดเชื้อโรคในช่องปาก

ดูแลสุขภาพช่องปากตนเอง

k79053107 www.fotosearch.com

ท่า

ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก

ตรวจ +OHI+ฝึกแปรงฟันลง
มือปฏิบัติ

ประเมินความเสี่ยง

บริการทันตกรรมฉุกเฉิน/
เร่งด่วน

k13762388 www.fotosearch.com

ควร

ขัดฟัน

Motor hand piece
+high power suction

ประเมินความพร้อม

-หญิงตั้งครรภ์
-หน่วยบริการ

k19001269 www.fotosearch.com

นัดหมาย

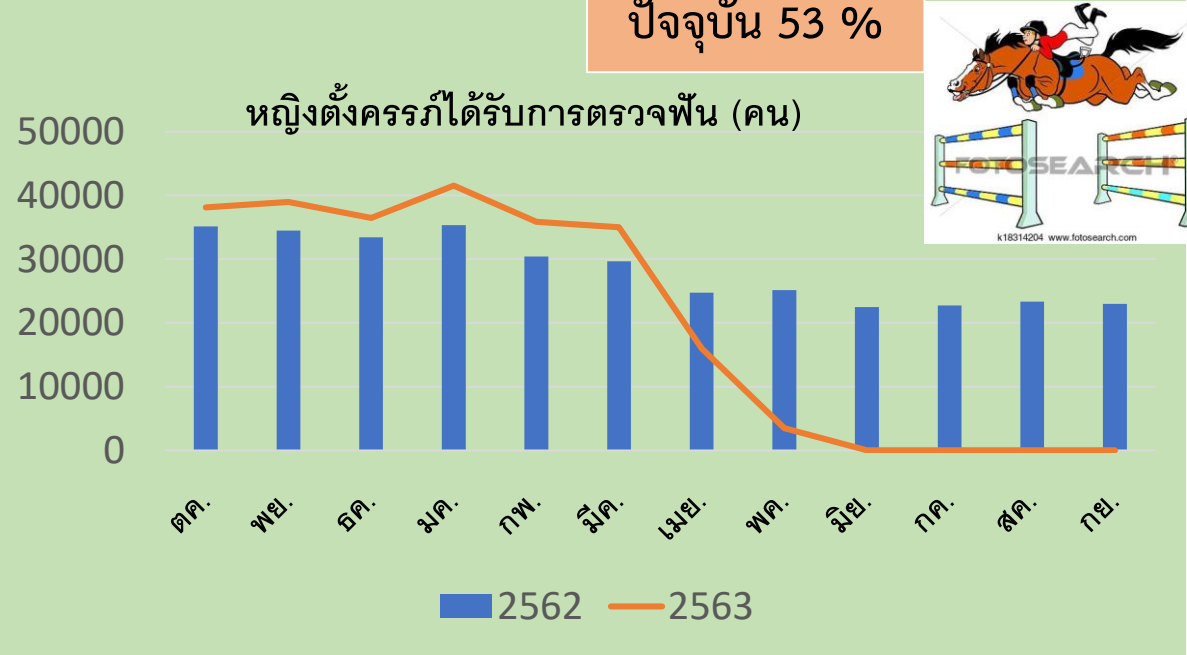
บริการทันตกรรมไม่เร่งด่วน

อุดฟัน / ขูดหินปูน

เป้าหมาย 6 เดือนหลัง

ตรวจฟัน 60 %

ปัจจุบัน 53 %

ตรวจฟัน+ขัด 17 %

ปัจจุบัน 16.5 %

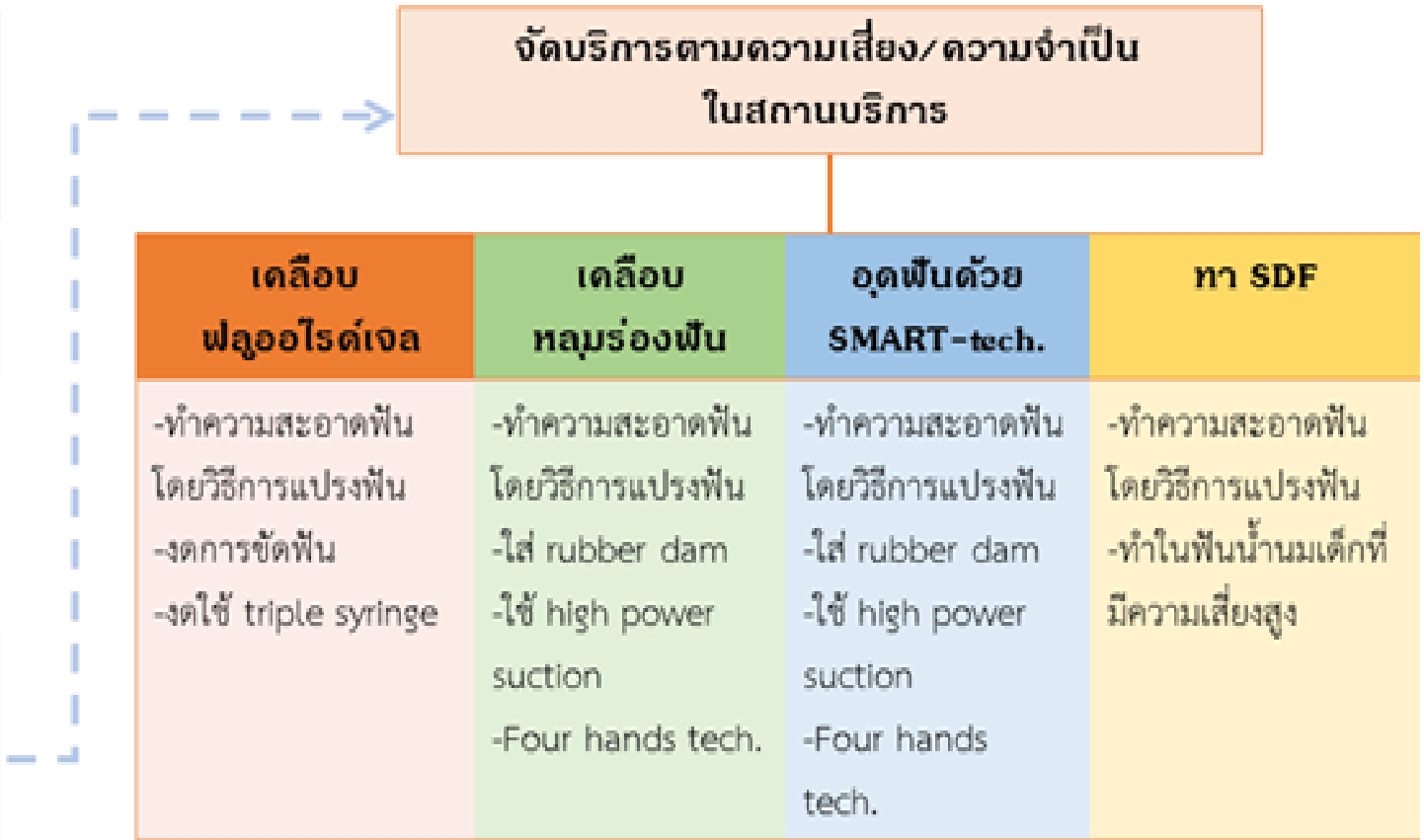
เป้าหมาย 2564

ตรวจฟัน 75 %

ตรวจฟัน+ขัด 20 %

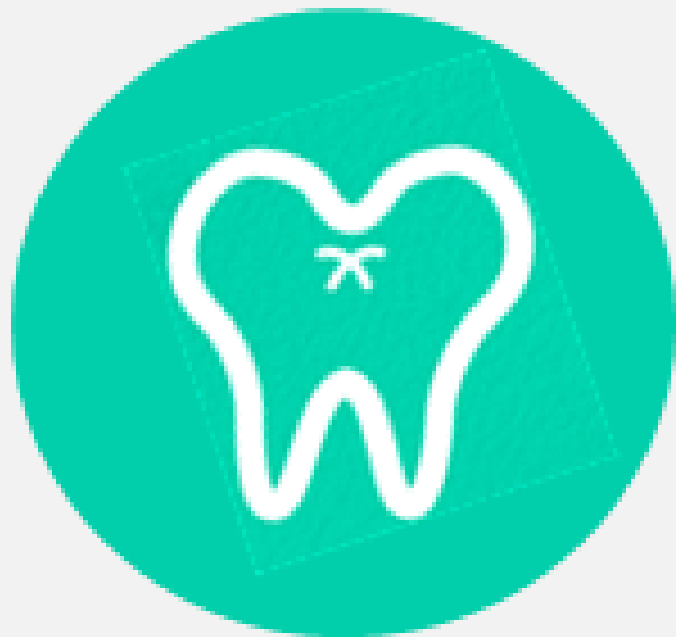
แนวทางการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก: เด็ก 4-12 ปี

หมายเหตุ: ต้องประเมินผู้รับบริการก่อนให้บริการทุกครั้ง ถ้าไม่ให้ความร่วมมือ ควรงดการให้บริการ

เป้าหมายบริการทันตกรรม **เคลือบฟลูออไรด์** ในกลุ่มเด็ก วัยเรียน (4-12 ปี)
และเคลือบหลุมร่องฟัน ในกลุ่มเด็ก วัยเรียน (6-12 ปี) แยกรายเขต ปีงบประมาณ 2564

เขต	Pop_อายุ 4-12ปี (ปี62)	เป้าหมาย(คน) 20%	Pop_อายุ 6-12ปี (ปี62)	เป้าหมาย(คน) 20%
เขต 1 เชียงใหม่	503,652	100,730	394,869	78,974
เขต 2 พิษณุโลก	348,659	69,732	276,093	55,219
เขต 3 นครสวรรค์	293,496	58,699	234,203	46,841
เขต 4 สระบุรี	527,251	105,450	419,306	83,861
เขต 5 ราชบุรี	541,148	108,230	429,299	85,860
เขต 6 ระยอง	658,167	131,633	518,619	103,724
เขต 7 ขอนแก่น	487,682	97,536	385,708	77,142
เขต 8 อุตรธานี	594,498	118,900	471,040	94,208
เขต 9 นครราชสีมา	710,699	142,140	563,351	112,670
เขต 10 อุบลราชธานี	488,885	97,777	387,874	77,575
เขต 11 สุราษฎร์ธานี	541,118	108,224	425,329	85,066
เขต 12 สงขลา	681,427	136,285	532,819	106,564
เขต 13 กรุงเทพมหานคร	539,962	107,992	427,480	85,496
รวมทั้งหมด	6,916,644	1,383,329	5,465,990	1,093,198

THANK YOU

ขอบคุณค่ะ